ଗୌତମ ବୁଦ୍ଧ

https://or.wikipedia.org/s/10w

ଉଇକିପିଡ଼ିଆ ରୁ

ବୁଦ୍ଧ (ପାଳି: ସିଧାଥ ଗୋତମ ବୁଧ) ବୌଦ୍ଧ ଧର୍ମର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ଓ ଧର୍ମ ସଂସ୍ଥାପକ ଥିଲେ । [୧] ବୌଦ୍ଧ ଧର୍ମ ବିଶ୍ୱାସୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ **ବୁଦ୍ଧ** (P. *sammāsambuddha*, S. *samyaksaṃbuddha*) ଭାବରେ ଜଣା, "ବୁଧ/ବୁଦ୍ଧ" ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ପାଳି ଭାଷାରେ "ଉଠିଥିବା" ବା "ଆଲୋକିତ" ବୁଝାଇଥାଏ [ଟୀକା ୧]

ଇତିହାସ ଅନୁସାରେ ବୁଦ୍ଧଙ୍କ ଜନ୍ମ ପୁରାତନ ଓଡ଼ିଶା ବା **କଳିଙ୍ଗ**ର ଭୁବନେଶ୍ୱର ନିକଟରେ ଥିବା କପିଳେଶ୍ୱର ଜନପଦରେ ହୋଇଥିଲା । ଅଶୋକଙ୍କ ଶିଳାଲେଖ, ଜଉଗଡ଼ର ଶିଳାଲେଖ ଓ ସେକାଳରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରଚଳିତ ଭାଷା ପାଳି ଭାଷାର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିବା ବୌଦ୍ଧ ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥ ତ୍ରିପିଟକର ଭାଷାରୁ ଏକଥା ପ୍ରମାଣ ମିଳିଥାଏ ।[୨][୩][୪][୫] ତେବେ କିଛି ଗବେଷକଙ୍କ ମତରେ ବୁଦ୍ଧଙ୍କ ଜନ୍ମ ନେପାଳର କପିଳବାସ୍ତୁ ଠାରେ ।

ଗୌତମ ବୁଦ୍ଧ

ଧଉଳିଠାରେ ଥିବା ବୁଦ୍ଧଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତି

ଜନ୍ମ ଓ ଜନ୍ମସ୍ଥାନ	୫୬୩ ଖ୍ରୀ.ପୂ ବା ୬୨୩ ଖ୍ରୀ.ପ. ଲୁମ୍ବିନି ଉଦ୍ୟାନ,(ବର୍ତ୍ତମାନ ନେପାଳ)
ତିରୋଧାନ	୪୮୩ ଖ୍ରୀ.ପୂ ବା ୫୪୩ ଖ୍ରୀ.ପୂ. (୮୦ ବର୍ଷ) କୁଶୀନଗର,ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ, ଭାରତ
ଆଞ୍ଚଳିକତା	ଶାକ୍ୟ
ପ୍ରସିଦ୍ଧି	ବୌଦ୍ଧ ଧର୍ମର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା
ପୂର୍ବ	କାସପ ବୁଦ୍ଧ
ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ	ମେତ୍ତେୟ ବୁଦ୍ଧ

ବିଷୟସୂଚୀ

- ୧ ଜୀବନୀ
- ୨ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ
- ୩ ବୌଦ୍ଧ ଧର୍ମ
- ୪ ବୌଦ୍ଧଧର୍ମର ପ୍ରସାର
- ୫ ଆହୁରି ଦେଖନ୍ତୁ
- ୬ ଆଧାର
- ୭ ବାହାର ତଥ୍ୟ

ଜୀବନୀ

ଗୌତମ ବୁଦ୍ଧ ବୌଦ୍ଧ ଧର୍ମର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ।[୬] ସେ ଖ୍ରୀ. ପୂ ୫୬୭ (ମତାନ୍ତର) ରେ ହିମାଳୟର ପାଦଦେଶରେ ଅବସ୍ଥିତ କପିଳବାସ୍ତୁ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଲୁମ୍ବିନୀ ଉପବନରେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । କପିଳାବାସ୍ତୁ ଶାକ୍ୟବଂଶୀୟ କ୍ଷତ୍ରିୟମାନଙ୍କର ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ରାଜ୍ୟ ଥିଲା । ଗୌତମଙ୍କର ପିତା ଶୁଦ୍ଧୋଦନ ଏହି ଶାକ୍ୟ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ରାଜା ଥିଲେ ।[୭] ତାଙ୍କର ମାତାନକ ନାମ ଥିଲା ମାୟାଦେବୀ । ଜନ୍ମ ଲାଭ କରିବାର ଏକ ସପ୍ତାହ ପରେ ତାଙ୍କର ମାତା ମାୟାଦେବୀଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହେବାରୁ ବିମାତା ଗୌତମୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିପାଳିତ ହୋଇ ଥିଲେ । [୮] ରାଜପୁତ୍ର ହେଲେ ମଧ୍ୟ ରାଜକୀୟ ଭୋଗବିଳାସ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ମନ ଆଦୌ ଆକୃଷ୍ଟ ନଥିଲେ । ସେ ସଂସାରବିରାଗୀ ଥିଲେ । ପୁତ୍ରର ମନ ପରିବର୍ତ୍ତନ ନିମନ୍ତେ ଶୁଦ୍ଧୋଦନ ଗୌତମଙ୍କୁ ଗୋପାନାମ୍ନୀ ଏକ ସୁନ୍ଦରୀ ରାଜକନ୍ୟାଙ୍କ ସହିତ ବିବାହ କରାଇଥିଲେ । ବିବାହ ପରେ ଗୌତମଙ୍କର ଏକ ପୁତ୍ର ସନ୍ତାନ ଜାତ ହୋଇଥିଲା । ଏସବୁ ସତ୍ତ୍ୱେ ଗୌତମଙ୍କର ମନ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇନଥିଲା । [୯]

କିମ୍ବଦନ୍ତୀ

କପିଳାବାସ୍ତୁ ନଗର ପରିଭ୍ରମଣ କଲାବେଳେ ଗୌତମ ଏକ ଜରାଗ୍ରସ୍ତ, ଏକ ରୁଗ୍ଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ ଏକ ଶବ ଦେଖିବାରୁ ମନରେ ଗଭୀର ଦୁଃଖ ଅନୁଭବ କଲେ । ମନୁଷ୍ୟର ଜନ୍ମ ,ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ,ରୋଗ,ଦୁଃଖ, କ୍ଳେଶ, ମୃତ୍ୟୁ ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟ ଚିନ୍ତାକରି ସେ ଦୁଖଃରେ ଅଭିଭୂତ ହୋଇପଡିଲେ । ସେ ଏସବୁଥିରୁ ମୁକ୍ତିଲାଭ କରିବାର ଉପାୟ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଏହି ସମୟରେ ଦିନେ ସେ ଏକ ପ୍ରସନ୍ନବଦନ ସନ୍ୟାସୀଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ । ସନ୍ୟାସ ବରଣ କଲେ ଦୁଃଖରୁ ତ୍ରାହି ମିଳିବ ବୋଲି ସେ ୨୯ ବର୍ଷ ବୟସରେ ଦିନେ ନିଶାର୍ଦ୍ଧରେ ସାଂସାରିକ ମାୟାବନ୍ଧନ ଛିନ୍ନକରି ସମସ୍ତଙ୍କ ଅଗୋଚରରେ ରାଜପ୍ରସଦ ତ୍ୟାଗକରିଥିଲେ । [୧୦]

ବୌଦ୍ଧ ଧର୍ମ

sddfd gfgfgfg gfgfg

ବୌଦ୍ଧଧର୍ମର ପ୍ରସାର

ଗୌତମ ବୁଦ୍ଧଙ୍କ ପରିନିର୍ମାଣର ଅଳ୍ପ କାଳପରେ ବୌଦ୍ଧ ଧର୍ମ ସମଗ୍ର ଭାରତବର୍ଷରେ ପ୍ରସାରଲାଭ କରିଥିଲା । ବିଶେଷତଃ ଖ୍ରୀ.ପୂ. ତୃତୀୟ ଶତାବ୍ଦୀରେ ମୌର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ରାଟ ଅଶୋକଙ୍କ ପୃଷ୍ଠପୋଷକତାରେ ବୌଦ୍ଧ ଧର୍ମ କେବଳ ଭାରତରେ ନୁହେଁ, ଭାରତ ବାହାରେ ପଶ୍ଚିମରେ ଗ୍ରୀସ ଦେଶଠାରୁ ପୂର୍ବରୁ ବ୍ରହ୍ମଦେଶ ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣରେ ସିଂହଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସାରିତ ହୋଇଥିଲା । ଖ୍ରୀଷ୍ଟୀୟ ପ୍ରଥମ ଶତାବ୍ଦୀରେ କୁଶାଣବଂଶର ଶ୍ରେଷ୍ଠସମ୍ରାଟ କନିଷ୍କଙ୍କ ପ୍ରେରଣାରେ ବୌଦ୍ଧଧର୍ମ ଚୀନ, ତିବ୍ବତ, ଜାପାନ ପ୍ରଭୃତି ଦେଶରେ ପ୍ରଚାରିତ ହୋଇଥିଲା । ସପ୍ତମ ଓ ଅଷ୍ଟମ ଶତାବ୍ଦୀରେ କନୌଜର ରାଜା ହର୍ଷବର୍ଦ୍ଧନଙ୍କ ସାହାର୍ଯ୍ୟରେ ଗୌଦ୍ଧଧର୍ମ ବିଶେଷ ଅଗ୍ରଗତି କରିଥିଲା । ଏହିପରି ପୃଷ୍ଠପୋଷକତା ଲାଭକରି ବୌଦ୍ଧଧର୍ମ ପୃଥିବୀର ଏକ ମୂଖ୍ୟ ଧର୍ମରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିଲା ।[୧୧] ରାଜା ମହାରାଜା ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅତି ସୁନ୍ଦର କାରୁକାର୍ଯ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସଂଖ୍ୟ ବୌଦ୍ଧଗୁମ୍ଫା, ସ୍ତୁପ,ଚୈତ୍ୟ, ବୌଦ୍ଧବିହାର ଓ ବୌଦ୍ଧମୂର୍ତ୍ତିଗୁଡିକ ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ନିର୍ମିତ ହୋଇ ତାହା ବୌଦ୍ଧ ଧର୍ମର ପ୍ରସାର ଦିଗରେ ଯଥେଷ୍ଟ ସାହାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲା । ଅଶୋକଙ୍କର ଅନୁଶାସନ ବୌଦ୍ଧଧର୍ମ ପ୍ରସାରର ଏକ ପ୍ରଧାନ କାରଣ ।

ଆହୁରି ଦେଖନ୍ତୁ

- ବୁଦ୍ଧ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା
- ବୌଦ୍ଧ ଧର୍ମ

ଆଧାର

1. ↑ "The Buddha, His Life and Teachings" (http://www.buddhanet.net/buddha.htm). Buddhanet.net. http://www.buddhanet.net/buddha.htm. Retrieved 2010-10-02.
2. ↑ http://www.hindu.com/fline/fl2204/stories/20050225001008800.htm
3. ↑ http://www.rediff.com/news/2002/sep/16spec.htm
4. ↑ http://www.srilankaguardian.org/2008/03/buddha-born-in-orissa-scholars.html
5. ↑ http://orissa.gov.in/e-magazine/Journal/jounalvol1/pdf/orhj-3.pdf
6. ↑ http://webspace.ship.edu/cgboer/buddhaintro.html
7. ↑ http://www.buddhanet.net/e-learning/buddhistworld/buddha.htm
8. ↑ http://buddhism.about.com/od/lifeofthebuddha/a/buddhalife.htm
9. ↑ http://www.thewildrose.net/the_buddha.html

10. ↑ http://www.thebigview.com/buddhism/buddhasresume.html
11. ↑ http://www.thebuddhistsociety.org/resources/Spread.html#top

ବାହାର ତଥ୍ୟ

- Buddha (http://www.bbc.co.uk/programmes/p00548br) on *In Our Time* at the BBC. (listen now (http://www.bbc.co.uk/iplayer/console/p00548br/In_Our_Time_Buddha))
- A sketch of the Buddha's Life (http://www.accesstoinsight.org/ptf/buddha.html)
- Critical Resources: Buddha and Buddhism (http://www.synaptic.bc.ca/ejournal/buddhist.htm)
- What Was The Buddha Like? (http://www.buddhanet.net/e-learning/buddhism/disciples05.htm) by Ven S. Dhammika

ଆଧାର ଭୁଲ: "ଟୀକା" ଗୋଠ ପାଇଁ <ref> ଚିହ୍ନ ସବୁ ରହିଅଛି, କିନ୍ତୁ କୌଣସି ବି <references group="ଟୀକା"/> ଚିହ୍ନ ମିଳିଲା ନାହିଁ

"http://or.wikipedia.org/w/index.php?title=ଗୌତମ_ବୁଦ୍ଧ&oldid=139006" ରୁ ଅଣାଯାଇଅଛି
ଶ୍ରେଣୀସମୂହ: ବୌଦ୍ଧ ଧର୍ମ | ଧର୍ମ

- ଏହି ପୃଷ୍ଠାଟି ୧୦ ଜାନୁଆରୀ ୨୦୧୪ ତାରିଖ ୦୮:୦୦ ବେଳେ ବଦଳାଯାଇଥିଲା ।
- ଏହି ଲେଖା କ୍ରିଏଟିଭ କମନ୍ସ ଆଟ୍ରିବୁସନ/ସେଆର ଏଲାଇକ ଲାଇସେନ୍ସରେ ରଖାଯାଇଛି; ଆହୁରି କିଛି ନୀତି ମଧ୍ଯ ଥାଇପାରେ । ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ନିୟମ ସବୁ ଦେଖନ୍ତୁ ।